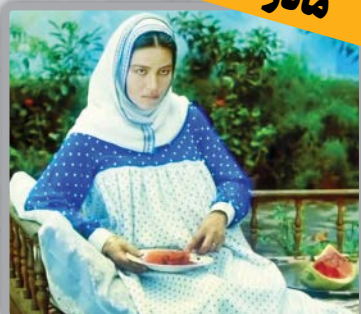

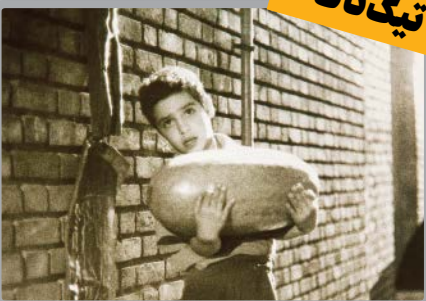
شب شیرین

مادر

«زندگیاد علی حاتمی از جمله فیلمسازانی بود که در فیلم‌هایش به فرهنگ، آیین و سنن ایرانی بسیار بها می‌داد و بخش مهمی از انتساب کارنامه او به سینمای ملی، به دلیل نشانه‌های بصری از این جنس است. در فیلم مادر هم به وفور از این نشانه‌ها یافت می‌شود، از جمله همین دورهمی خانواده و تناول هندوانه.

عکسی درخشان از فیلم نوستالژیک «بی‌بی چلچله» ساخته کیومرث پوراحمد که تنها فیلم شب یلدای ایران هم متعلق به اوست. زنده‌یاد داوود رشیدی، در نقش جواد آقا اناری در دست دارد و با آرش احمدعلیخانی (بازیگر نقش مجید) در حال بگو و بخند و گفت‌وگو هستند. مجید بعدها که بزرگ می‌شود، می‌فهمد که جواد آقا همان راننده کامیون ابتدا ترش‌رو و بعد باصفا و مهربان، پدر اوست. بله! جواد آقا اناری را پوست می‌کند دانه و به دل می‌گوید خوب بود این مردم، دانه‌های دلشان پیدا بود.

تیک‌تاک

تصویری بامزه از زنده‌یاد حسین محب‌اهری در کمدی موفق و محبوب «جیب‌برها به بهشت نمی‌روند» ساخته ابوالحسن داوودی؛ فیلمی که اگرچه با محوریت علیرضا خمسه روایت می‌شد اما یکی از دلایل شیرینی این کمدی به طاوت همین هندوانه روی میز، حضور بازیگرانی چون محب‌اهری، غلامحسین لطفی و زنده‌یاد محمود بهرامی در نقش‌های مکمل و ضدقهرمان‌های فیلم‌برمی‌گشت.

خواستگاری

این فیلم به کارگردانی حسن رفیعی در اوایل پیروزی انقلاب، اثر مهم و قابل اشاره‌ای نیست. اما آنچه در میان تصاویر فیلم عجالتا به کار ما می‌آید، همین قاب با حضور زنده‌یاد سروش خلیلی و عنایتا... بخشی حتی از همین عکس سیاه و سفید هم می‌توان فهمید هندوانه رنگ و رخی ندارد و خبری از شیرینی این میوه یلدایی نیست.

دبیرستان

«دبیرستان به کارگردانی اکبر صادقی یکی از خاطره‌انگیزترین فیلم‌های سینمای ایران در دهه ۶۰ با موضوع اعتیاد و مواد مخدر بود و نقش مهمی در بازدارندگی بخشی از مخاطبان از این بلای خانمانسور داشت. اما فعلا کاری به جنبه آینه عبرتی ماجرا نداریم و چشم‌مان دنبال آن دو انار روی میز است!

دانه‌های گندم

آهنگ

«یلدا»ی شهرام شکوهی

شهرام شکوهی بی‌شک از هنرمندان خاص موسیقی است. خواننده‌ای با صدای موسیقی سنتی ایرانی که معتقد بود به اندازه کافی این صداها شنیده شده، بنابراین سعی کرد نوع استفاده از آن را تغییر داده و با موسیقی بر پایه گیتار فلامنکو تلفیق کند و سبک جدیدی را ارائه کرد که در همان اولین آلبومش «مدارا» که در سال ۱۳۹۰ به بازار عرضه کرد تحسین منتقدان را به دنبال داشت و به پرفروش‌ترین آلبوم سال تبدیل شد. او در سال ۱۳۹۴، پس از انتشار دو آلبوم مدارا و کولی عشق، آلبوم «تافنس هست...» را منتشر کرد که در آن، ما شاهد سبک جدیدی در موسیقی ایرانی بودیم. شکوهی در آذر ۱۴۰۰ تک آهنگ یلدا را با آهنگسازی مهدیار معصومی و تنظیم امیرحسین کاشانیان منتشر کرد.

هو! چقدر سرده چه سخته تنهایی
تموم دنیایم کجای دنیایی / روزا تک و تنها هربم من یلدا کابوس و حسرت شد معنای این رویا / سرده می‌بی تو مردم ولی تو نه بامنی نه فکر جبران / دل ناامیده و قشش رسیده شروع لحظه‌های پایان شروع لحظه‌های پایان / بازم بعض و تکرارش بازم من واین خواهش کاری کن عشق نمیره.

کیوارکد را اسکن کنید

ملودی

«یلدا»ی علیرضا طلیسچی

علیرضا طلیسچی از خواننده‌های محبوب کشور است. او خوانندگی را در ۱۸ سالگی به صورت حرفه‌ای آغاز کرد و سال ۸۴ با انتشار آثار گروه «علیرضا و حمیدرضا» شناخته شد. پس از آن آثار مستقش را در فضای مجازی منتشر کرد. اولین آلبوم رسمی وی به نام «دقیقه‌هام» در اردیبهشت سال ۱۳۹۵ اچش شد. طلیسچی به مناسبت یلدا نیز آهنگی به همین نام دارد. ترانه‌سرا و تنظیم این آهنگ نیز از خود اوست. / بازم ساعت گوشه دیوار خوابش برده به خواب عمیق زمستونی / می‌دونی روی هیچ ساعتی نمیشه حساب بلندمدت باز کرد... / آذرم رفت و فتو پاییز حتی حاضر نیست یک قرون به زمستون وام بده / درست مثل نگاه تو نگاه اختلاس گرانه تو که متو قد سه هزار میلیارد سال نوری عاشق کرد... / همین نزدیکی روی به تاقچه قدیمی با حتی کنار ظرف انار شبای یلدا سال‌هاست پنهون شدی / انگاری رفتی کنار همون قاب عکس قدیمیو کلی خاک کردی... / هیچ دستمال نم‌داری جوابگوی نگات نیست همون طلب‌کاری که تسلیم می‌کنه چشامو / مادوتا همسایه از هم بی‌خبریم تو توی دنیای خودتونم توی دنیای خودم کاری هم به کار هم نداریم...

کیوارکد را اسکن کنید

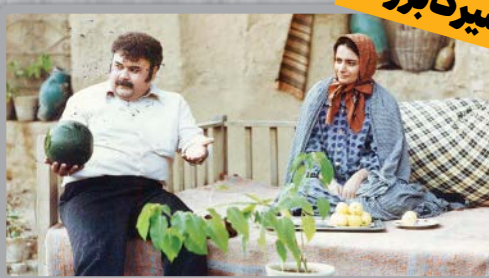
نشانه‌هایی چون هندوانه و انار که مهم‌ترین میوه‌های شب چله هستند. در عین حال این بازی سینمایی، باعث شده در روز ترویج فرهنگ مهمانی و پیوند با خویشان، یادی از برخی فیلم‌ها و هنرمندان قدیمی و فقید سینمای ایران کنیم و آنها را گرمی بداریم. ناگفته و نادیده پیداست بیشتر این تصاویر، مربوط به فیلم‌های سال‌های دور و دهه‌های ۶۰ و ۷۰ است؛ همان زمانی که رسم و رسوم و آیین، انگار چوب و قرب بیشتری داشت و نشانه‌های عینی آن را بیشتر به چشم می‌دیدیم؛ سکانس‌ها و نماهایی که از دل جامعه به درون فیلم‌ها راه می‌یافتند؛ مثل پدری که در راه بازگشت به خانه، هندوانه زیر بغلش می‌زند و بعد از ورود به حیاط، آن را داخل حوضچه می‌اندازد و...

دونده

حتی در این فیلم ماجراجویانه دهه ۶۰ به کارگردانی زنده‌یاد جهانگیر جهانگیری هم می‌توانستیم و تغییر فضا و حضور در محیط گرم خانواده بود. اینجا رضا رویگری، بازیگر نقش اصلی (امسان) را در کنار زنده‌یادان شهلا ریاحی و حسین امیرفضلی (پدر ارژنگ امیرفضلی) می‌بینیم. البته هندوانه هم در گوشه پایین و سمت چپ کادر چشمک می‌زند، آن هم با یک قاچ اضافه برای شما!

سیرک بزرگ

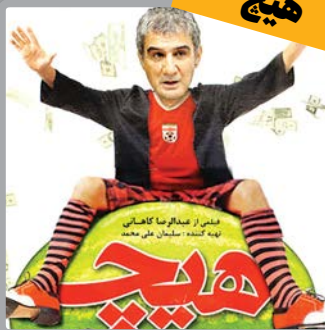
یک فیلم مهجور و فراموش‌شدنی از دهه ۶۰ و ساخته مرتضی مسائلی که هیچ نام و نشانی از آن نیست. با این حال حتی همین فیلم هم به کار مصادره سینمایی و یلدایی ما آمد و همین عکس، مابه ازای یلداهای سال‌های دور است، همان موقع که کرسی‌ها، شور و حرارت خانواده را گرم می‌کرد و صرف انار هم شیرینی میان جمع آشنا بودن را بیشتر. اگر اشتباه نکنیم بازیگر نقش پدر، مهدی عظیمی میرآبادی، تهیه‌کننده این سال‌های سینمای ایران است. اگر هم اشتباه کرده باشیم، نمی‌توانیم این شباهت غریب را نادیده بگیریم.

مدرک جرم

این فیلم به کارگردانی سعید ابراهیمی‌فر و بازی جهانگیر الماسی، از مشهورترین فیلم‌های شاعرانه، اندیشمندانه و معرفتی دهه ۶۰ بود که چه در جشنواره فیلم فجر و چه نزد منتقدان بسیار قدر دید. فیلمی که نار به عنوان مخفف انار حتی به عنوان و پوستر فیلم هم راه یافت. حالا که محبت این فیلم با عنوان تقریباً اناری شد، باید به قیم مسافران دره انار به کارگردانی یدا... نوعصری هم اشاره کرد.

هیچ

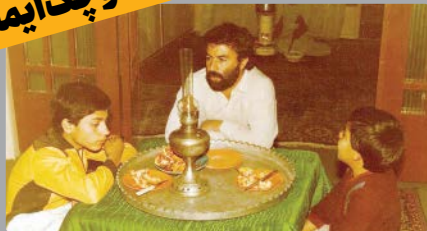
«احتمالا تناول هندوانه در فیلم‌هایی که قصه‌شان در حرارت و هرم گرمای جنوب کشور می‌گذرد، می‌تواند نمای رایجی باشد؛ من باب رفع عطش شخصیت گرم‌زده. در این گشت و گذار تصویری اضطرابی، دو عکس از دونده امیر نادری و مجید نیرومند (امیرو) را هنگام خوردن هندوانه در ساحل خلیج فارس یافتیم تا کام دلتان را مثل خود این فیلم ماندگار شیرین کنیم.

رانده‌شده

«اکبر عیذی از جمله بازیگرانی است که سکانس‌ها و نماهای غذاخوردن در کارنامه بازیگری‌اش کم ندارد. بنابراین این عکس از سیرک بزرگ ساخته زنده‌یاد اکبر خواجه‌ی هم اصلا تصویر عجیبی نیست و به شکل بامزه‌ای مکمل کاراکتر فربه قصه است. می‌ماند اشاره به این مدل هندوانه که در جست‌وجوی اینترنتی، نام شوگربیبی را در خود دارد! راست و دروغش با نامگذاران این هندوانه. پوست سبز پررنگ و شکلی شبیه توپ بولینگ از مشخصات ظاهری این مدل هندوانه است.

قلب کوچک ایمان

«همان تصویر آشنای پدران سال‌های دور که با دست پر به خانه برمی‌گشتند حتی به پوستر این فیلم ساخته منوچهر حقانی‌پرست هم راه پیدا کرد و ماشاءا...! افزاشته با دو پاکت میوه و دو هندوانه زیربغل در تصویر مشاهده می‌شود.

نارونی

«اما مهم‌ترین فیلم سینمای ایران که هندوانه به یکی از نمادهای بصری آن تبدیل شد و به یکی از پوسترهای فیلم هم راه یافت، «هیچ» است. مهدی هاشمی در این فیلم نقش نادر سیاه‌دره، مردی مبتلا به بیماری روانی پرخوری را بازی می‌کند و در برخی سکانس‌های فیلم او را در حال خوردن با ولع هندوانه می‌بینیم. به ویژه آنجا که با ترفندی، یکی از بچه‌های خانه را وادار به پرتاب هندوانه می‌کند. نتیجه، افتادن و قاچ خوردن هندوانه می‌شود و نادر که طبق معمول، گرسنگی امانش را بریده، دلی از غزا درمی‌آورد و کاشش را بدجوری شیرین می‌کند.

موسیقی

«در هوایت» محمد اصفهانی

آخرین اثری که در ارتباط با شب یلدا خوانده و در اختیار مخاطبان قرار گرفت «در هوایت» است که در قالب یک هدیه موسیقایی به مناسبت شب یلدا با یادی از مرحوم محمد رضا شجریان پیش روی مخاطبان قرار داده شده است. محمد اصفهانی، خواننده گزیده کار موسیقی پاپ کشورمان در تازه‌ترین فعالیت موسیقایی خود همزمان با فرارسیدن شب یلدا تک آهنگ در هوایت را پیش روی مخاطبان قرار داد. در این قطعه موسیقایی میلاد بابایی آهنگساز، امیرارشیان تنظیم‌کننده، محمد فلاحتی میکس و مستر، محمد یعقوب خانی گرافیک با همراهی عطا پناهی تهیه‌کننده سریال «مستوران» گروه اجرایی را تشکیل می‌دهند. محمد اصفهانی در توضیح این قطعه نوشته است:

کیوارکد را اسکن کنید

و شب یلدا بلندترین شب سال و طلوع فصل فرشته‌گی یعنی زمستان که مظهر سپیدی و پاکی است بر همه شما هموطنان و عزیزانم تهیت باد.

